

Duurzaam produceren = een duurzame voorbereiding

Eigenlijk al voordat je begint met de voorbereiding van de pre-productie, is het verstandig na te denken over de locaties waar je wil gaan draaien en de eisen die je daaraan stelt. Denk bijvoorbeeld aan:

- Locaties uitkiezen die bereikbaar zijn met het OV
- Een shoot in het buitenland vervangen met een shoot in een studio in Nederland (bijvoorbeeld ReadySet Studios)
- Als je toch in het buitenland moet draaien, vlieg je geen groep Nederlandse crewleden in, maar draai je met een lokale crew. En wie er toch bij moet zijn, kan dat ook met de trein?
- In beeld brengen hoe jouw keuzes de CO2-voetafdruk verlagen, zodat het helder wordt voor iedereen waarom je daarvoor kiest

Ook is het goed om al van tevoren vast te leggen hoe je om wil gaan met nieuwe materialen. Een set die compleet wordt opgebouwd from scratch belast het milieu zwaarder dan een set van (deels) hergebruikte materialen. Stel jezelf altijd de volgende vragen:

- Is het mogelijk om het gebruik van nieuwe materialen te vermijden?
- Zou een set opgebouwd kunnen worden met de materialen van een eerder gebouwde set? Of zou je onderdelen kunnen huren?
- Is het mogelijk om de set na afloop van de productie te demonteren, zodat deze gedoneerd kan worden of op de juiste manier kan worden gerecycled?

Als je speciaal iemand aanneemt die zich focust op de duurzaamheid van de productie (sustainability manager), zorg er dan voor dat deze persoon zo vroeg als mogelijk betrokken raakt. Hij/zij/die moet inzage krijgen in het budget en op de hoogte worden gebracht over de dynamiek binnen de crew, hoe de coördinatie verloopt tussende HOD's tijdens de pre-productie en de shoot, getraind zijn in het verduurzamen van een productie en passie en energie hebben voor de werkzaamheden.

Zonder een toegewijd persoon die verantwoordelijkheid is voor de duurzaamheid binnen een crew, is het vrijwel onmogelijk om een echt duurzame set te hebben. Breng ook de HOD's op de hoogte van jouw verwachtingen van een duurzame productie. De sustainability manager moet ervoor zorgen dat iedere HOD een link krijgt naar de checklist van hun departement.

Samenstellen van en samenwerken met je crew

Als je voor het eerst spreekt met de HOD's over de duurzaamheidsmaatregelen voor de productie, laat ze dan de checklist voor hun departement zien (deze vind je op de website).

- Zorg er altijd voor dat je iedere HOD eraan herinnert om (waar mogelijk) zo min mogelijk te reizen en brandstof te verbruiken voor het project.
- Zorg ervoor dat ze helder naar jou communiceren aan welke punten op de checklist ze wel en niet kunnen voldoen
- Maak met ieder departement een specifiek duurzaamheidsplan, waarin staat beschreven hoe aan ieder duurzaam actiepunt voldaan zal worden.
- Communicatie is heel belangrijk. Zorg ervoor dat iedereen van het productieteam over alle relevante informatie beschikt. Betrek ze bij jouw doel en moedig ze aan om hun bijdrage te leveren aan een zo groen mogelijke productie.
- Het terugdringen van de hoeveelheid afval van ieder departement is altijd prioriteit. Werk samen met je HOD's om te plannen hoe je minder afval gaat produceren, kiest voor hergebruik, welke spullen je na afloop gaat doneren en hoe je alles wat gekocht wordt voor deze productie gaat recyclen.
- Betrek ook je partner(s) voor postproductie zo vroeg als mogelijk bij de pre-productie. Vroege gesprekken over technische onderdelen van de shoot kunnen tijd, geld en uitstoot besparen. Praten over de kosten, formats, deliverables, gebruik van harddrives, logistiek en de tijdlijn kan daarnaast ook leiden tot een meer gezamenlijke inspanning om duurzame doelen binnen de productie te bereiken.

Samenwerken met je cateraar

Als je voor het eerst spreekt met de cateraar over de duurzaamheidsmaatregelen voor de productie, laat ze dan de checklist voor hun departement zien.

- Zorg er altijd voor dat je de cateraar eraan herinnert om (waar mogelijk) zo min mogelijk te reizen en brandstof te verbruiken voor het project.
- Bespreek met de cateraar hoe er zo min mogelijk voedsel wordt verspild voor en tijdens de shoot.
- Als je toch nog voor vlees wil gaan, vraag dan om alleen vis en kip i.p.v. rund en lamsvlees, en zorg voor tenminste twee veganistische/vegetarische opties. Of ga er helemaal voor: vraag om een volledig vegetarisch menu!
- Check met de cateraar of deze bestek/borden/kopjes kan aanbieden in herbruikbare of composteerbare vorm. Bied aan om dit voor hen in te kopen, mochten ze dat zelf niet kunnen.
- Als je echt water in flessen nodig hebt, vraag dan aan of dit in een aluminium of glazen verpakking kan worden aangeleverd.
- Laat de cateraar weten dat jij zorgt voor de juiste afvalbakken en labels zorgt bij hun werkplek.

- Herinner de cateraar eraan dat al het voedsel dat over is en niet is aangebroken zal worden gedoneerd.

Samenwerken met een studio

Het maakt uit of de studio waar je gaat draaien duurzaam werkt. Bespreek daarom eerst de volgende zaken, voordat je een overeenkomst aangaat.

- Beschikt de studio over de faciliteiten om afval te scheiden? Anders moet de productie die apart van de studio organiseren.
- Als de studio de lampen verzorgt voor jouw productie, welk percentage van dit aanbod zijn LED-lampen?
- Maakt de studio gebruik van groene energie of zonne-energie? Dit is vaak niet het geval, maar het met zijn allen de vraag creëren stimuleert de ander om dit aan te passen.
- Als je een calculator invult voor je productie, vergeet dan ook niet met de best boy/gaffer tijdens de tech scout of die in staat is om de meters af te lezen voor en na de tests, de shoot zelf en de eventuele breek. Als dat niet mogelijk is, vraag dan aan de studio voor het gemiddelde verbruik per uur voor de betreffende stage.

Het castingproces

- Gebruik een digitaal platform om castingvideo's en castingopnames te delen
- Limiteer het afdrucken van CV's, headshots, etc.
- Moedig casten op afstand aan om uitlaatgassen te verminderen
- Voor de casting call:
 - Vraag of het castingbureau weinig vlees wil serveren, of vraag het compleet vegetarisch aan
 - Bespreek met het castingbureau hoe ze zo min mogelijk voedsel verspillen
 - Bespreek of ze het eten kunnen serveren op herbruikbaar/composteerbaar servies en bestek of dat het verpakt is in papier. Bied aan om dit zelf te verzorgen, als het castingbureau dat niet kan.
 - Vraag erom dat het eten dat over is, niet wordt weggegooid maar gedoneerd. Stem ook af hoe dit wordt gedaan.

Procedures voor beeld en geluid:

- Gebruik herlaadbare batterijen voor portofoons en radio's
- Als herlaadbare batterijen geen optie zijn, zorg er dan voor dat ze op de correcte manier worden gerecycled.

Art department-, kostuum- en grip & lichtprocedures:

Een nauwkeurige en creatieve planning kan de hoeveelheid afval die een set produceert drastisch verminderen. Zorg ervoor dat je altijd ontwerpt en bouwt met de breek in gedachten.

Vraag om het volgende:

- Gerecycled, milieuvriendelijk of duurzame bouwmaterialen
- Verf, kit en lak die een lage uitstoot of geen uitstoot hebben
- Het hergebruiken van materialen (waar mogelijk) en bespreek met de production designer of de rekwisieten, verf en andere materialen gedoneerd kunnen worden aan organisaties die ze goed kunnen gebruiken.
- Haal zoveel als mogelijk bij een verhuurbedrijf dat zijn spullen hergebruikt
- Wanneer rekwisieten en kostuums nieuw gekocht zijn en niet gedoneerd kunnen worden, kijk dan of je lokale theaters en theatergroepen blij kan maken met de spullen.
- Ieder kledingstuk dat niet geretourneerd kan worden moet gedoneerd worden aan een lokale opvang of goed doel.
- Hergebruik alle kledinghangers.
- Als het mogelijk is, kijk dan of je kan inpluggen in de krachtstroom in plaats van het inzetten van generatoren.
- Vraag om LED-verlichting of andere soort verlichting met een laag verbruik.

De voorbereiding van verantwoord weggooien

Productiebedrijven moeten een overeenkomst afsluiten met een afvalverwerker die afvalbakken aanlevert voor afval, recycling en compost.

- Check met de afvalverwerker wat ze precies kunnen recyclen en composteren en pas hier je bewegwijzering op aan. Vaak kunnen deze afvalverwerkers alleen afval ophalen tijdens kantooruren, neem dit mee in de planning.
- Organiseer voor alles wat ieder departement nodig heeft of bouwt, hoe het verwerkt wordt na gebruik. Communiceer helder naar HOD's wat er met het materiaal gebeurt en coördineer met het goede doel of afvalverwerker waar, wanneer en hoe het materiaal van partij op partij wordt overgedragen. Het doel is om zo min mogelijk te vervuilen.
- Als composteren geen optie is voor het bedrijf waarmee je een overeenkomst afsluit, ga dan op zoek naar lokale organisaties en maak een plan voor de overdracht.

Wat je moet weten als je voedsel wil doneren:

- Ver voordat je opnames beginnen maak je een overzicht van de lokale voedselbanken, voedseldonateurs of opvangplekken in de omgeving van je filmlocaties en neem je contact met ze op of ze interesse hebben in overgebleven voedsel/drankjes/snacks.
- Leid het overleg tussen de organisatie die het eten ontvangt en de cateraar hoe het eten wordt verzameld of bezorgd.
- Onthoud dat het eten van hun lunch komt van jouw ontbijt en dat hun avondeten voortkomt uit jouw lunch, plan dus dat het eten op tijd kan worden opgehaald.
- Soms is het mogelijk dat organisaties ook jouw diner kunnen gebruiken. Stem dit goed af.
- Als diner niet opgehaald kan worden, zorg er dan voor dat je een plan hebt voor dat eten: kan de crew het mee naar huis nemen of wordt het gecomposteerd?

Voordat je gaat draaien

Tech scout/recce:

- Als je een berekening wil maken de CO2-uitstoot van je hele productie, moet je weten hoeveel mensen er naar de tech scout komen
- Op de eerste locatie waar de crew samenkomt, bekijk dan de optie om vanuit daar samen verder te reizen in één voertuig.

- Herinner iedereen eraan dat ze hun eigen waterfles meenemen
- Vermijd plastic verpakkingen en het aanbieden van vlees/vis
- Doe het eten dat je meeneemt voor de crew in herbruikbare verpakkingen
- Als het nodig is om de crew van maaltijden te voorzien, bestel het per individu (dus niks extra's bestellen voor de zekerheid) en vraag aan dat er geen plastic bestek mee wordt geleverd of individueel verpakte sausjes/poeders.
- Houd alle benodigde documenten in digitale vorm, vraag aan de crew om ze te bekijken/aan te passen via telefoon of tablet.
- Als je een berekening wil maken van de CO2-uitstoot van je hele productie, houd dan bij welke afstanden zijn afgelegd door hoeveel voertuigen. Je kan dit ook van tevoren doen, door de bespaarde uitstoot met de crew te delen om ze te motiveren om mee te doen met carpoolen.

Pre-productieoverleg

- Organiseer wanneer mogelijk het preproductie-overleg online. Wanneer het toch face-to-face moet, moedig mensen dan aan om waar mogelijk virtueel deel te nemen.
- Print niks uit ter voorbereiding, zorg dat iedereen de benodigde bestanden heeft ontvangen. Als het toch uitgeprint moet worden: zorg er dan voor dat er dubbelzijdig wordt geprint, met de kleinste marges mogelijk en maak geen gebruik van tabjes, zwaar papier of plastic mapjes.
- Geen plastic waterflesjes. Pitchers en glazen zijn goed genoeg. Vraag hier ook om als je overleg plaatsvindt op een andere locatie.
- Als je face-to-face samenkomt, vraag dan of mensen met elkaar mee kunnen rijden als ze met de auto komen (dit geldt ook voor fittings etc.)
- Als je eten bestelt voor tijdens het overleg: maak duidelijk dat je geen plastic bestek wil of individueel verpakte sausjes. Gebruik in plaats hiervan herbruikbare opties op locatie.

Wat te bespreken in het pre-productieoverleg

Zorg ervoor dat je in het productieboek een paragraaf wijdt aan de aan de duurzaamheidseisen voor de productie.

Zorg ervoor dat je in ieder geval het volgende benoemt:

- Een overzicht met alle gemaakte afspraken met alle departementen over duurzame(re) processen
- De basis logistiek voor de correcte verwerking van afval
- Algemene verwachtingen voor de crew als het gaat om reizen, het stationair laten draaien van voertuigen, verwerking van e-waste, watertappunten en andere algemene afvalpraktijken

- Een kort overzicht van het duurzame donatie-/retour-/recycleproces.

De draaiperiode

Het callsheet

Zorg ervoor dat je op het callsheet noemt dat het om een zo duurzaam mogelijke productie gaat. Zaken waarmee je kan aanvullen zijn:

- Een herinnering om voertuigen uit te schakelen bij stilstand
- Een herinnering dat alle documenten digitaal worden opgestuurd en dat er niks wordt uitgeprint
- Een herinnering om afval in de juiste bakken weg te gooien
- Een herinnering om je eigen waterfles mee te nemen

Wat er besproken moet worden in de 'safety-meeting'

- Introduceer de sustainability manager (en eventuele assistent) die het overzicht behoudt over alle duurzame protocollen, waar onder recycling, composteren en de donatie van overgebleven voedsel.
- Informeer crew en cast over de verscheidene watertappunten op de set en het afval-, recycling- en composteerbeleid.
- Heb het over de verschillende soorten afval en in welke bak ze horen, zodat iedereen hiervan op de hoogte is.
- Herinner iedereen aan de gemaakte afspraken over waterflesjes. Als iemand niet wil onderhandelen over het gebruiken van een herbruikbare fles, geef dan aan dat het niet in plastic flesjes komt, maar in aluminium flesjes of blikjes.
- Vraag de crew om van de basecamp naar de set te lopen (waar mogelijk) om het aantal voertuigen terug te dringen.
- Breng alle chauffeurs ervan op de hoogte dat motoren dienen te worden afgezet bij stilstand op de set.

Algemeen set-management

Als je de dag opstart, zorg dan dat je klaar hebt staan:

- Grote drinkwaterreservoirs op alle drukbezochte plekken op de set.
- Duidelijke afvalscheiding stations op drukbezochte plekken op de set. Zorg dat ze duidelijk gelabeld zijn en dat er wordt aangegeven wat er in de bak mag.
- Een afvalpunt voor e-waste.

- Productieassistenten die ervan op de hoogte zijn hoe al het afval gescheiden moet worden en die met catering coördineren dat dit op de juiste manier gebeurt.
- Non-toxische schoonmaakmiddelen.

Catering set-management

Onderstaande aanbevelingen moeten voorbereid zijn tijdens de pre-productie, zodat ze tijdens de shoot gecoördineerd kunnen. Zorg er dus voor dat de cateraar overal van op de hoogte is.

- Zoek uit welke lokale voedselbanken er in de buurt zitten van de draailocatie en vraag of zij overgebleven eten willen aannemen.
- Breng in kaart hoe het overgebleven eten bij de voedselbank terechtkomt. Houd in gedachten dat het set ontbijt de lunch van de ontvanger wordt en de lunch op set het diner van de ontvanger wordt. Pas hier de ophaal-/bezorgtijden op aan.
- Gebruik waar mogelijk enkel herbruikbaar servies.
- Als je toch wegwerpartikelen moet gebruiken, kies dan voor papieren verpakkingen, bamboe of items van onbehandeld karton dat gecomposteerd mag worden samen met het overgebleven voedsel.
- Vermijd producten in plastic verpakkingen en ga voor opties in papier of ander materiaal dat goed te recyclen is.
- Zie erop toe dat al het drinken dat wordt aangeboden verpakt is in glas of aluminium.

Productie- en locatieprocedures, on-set management

Waar mogelijk:

- Vermijd onnodig gebruik van generatoren (bijvoorbeeld: zet ze uit tijdens de lunch)
- Zet air conditioning en kachels uit wanneer deze niet gebruikt worden.
- Gebruik waar mogelijk oplaadbare lampen of lampen op zonne-energie in plaats van lampen die in het stopcontact gaan.
- Gebruik voor binnenlocaties waar mogelijk gerecyclede layout boards/matten
- Alle stationair draaiende voertuigen dienen te worden afgezet, zowel productie- als privévoertuigen.

Tijdens de dagelijkse en laatste wrap

Het is voor een duurzame productie belangrijk dat wordt vastgelegd wat er met alle materialen gebeurt. Het is dus belangrijk dat je organiseert hoe je de volgende informatie verzamelt en ordent:

- Weeg iedere aparte afvalcategorie in zijn zak (papier, restafval, compost, etc.)

- Spreek met het afvalverwerkingsbedrijf af hoe en waar al het gescheiden afval wordt ingezameld
- Coördineer hoe alle setstukken en kostuumstukken die gedoneerd gaan worden terecht komen bij de ontvangers. Zorg ervoor dat je bij de donatie een bonnetje/bewijs van afgifte meeneemt van de donatie om op te nemen in het uiteindelijke duurzaamheidsrapport.
- Maak foto's van de genomen duurzaamheidsmaatregelen en winsten op de set, of documenteer deze op een andere manier. Een korte reflectie op wat er wel en niet werkte en waarom is cruciaal voor het rapportageproces.
- Als je een carbon calculator moet invullen voor deze productie, zorg er dan voor dat je alle bonnetjes verzamelt voor activiteiten die te maken hebben met deze uitstoot. Zo kun je ze eenvoudig en snel invullen.

Een duurzaamheidsrapport opstellen

Als er geld beschikbaar gemaakt is voor het verduurzamen van een productie, wordt er verwacht dat er meetbare resultaten worden gedeeld om aan te tonen dat de investering het waard was.

Deel je rapport met iedereen die betrokken was bij de productie, van geldverstrekker tot crew. Zorg dat de rapportage binnen 3 weken is afgerond na de wrap, werk er dus al aan tijdens de wrap van de productie. Organiseer naar aanleiding van het rapport een laatste bespreking om het te hebben over de winsten, verbeterpunten en aanbevelingen voor volgende duurzame producties.

Werken met een carbon calculator

Het berekenen van de CO₂-uitstoot van een productie is belangrijk om de milieu-impact van een productie zichtbaar te maken.

Er kan je gevraagd worden om een calculator in te vullen. Zorg ervoor dat je jezelf wegwijs maakt in de calculator en een plan maakt om de opgevraagde informatie te kunnen invullen. Als dit van tevoren strak geregeld is, hoeft niemand naderhand nog uren uitzoekwerk te doen.

De berekening van de vrijgekomen CO₂ is samen met het duurzaamheidsrapport een belangrijke bron van informatie om filmproducties te verduurzamen en inzichtelijk te maken hoe iedereen hieraan kan bijdragen.

Welke informatie heb ik nodig?

De meeste informatie die je gebruikt om een calculator in te vullen vind je in *de werkelijk gemaakte kosten* en het overzicht van alle gemaakte reisbewegingen.

- Zorg ervoor dat alle vluchten per persoon ten behoeve van een productie geregistreerd zijn, want deze hebben vaak de grootste CO2-uitstoot
- Als je in een studio hebt gewerkt, heb je de grootte van je stage nodig en de hoeveelheid voorbereidingsdagen en draaidagen
- Als je op locatie hebt gedraaid, heb je de reisafstanden tussen locaties nodig en wie waar naartoe is gereisd
- Je moet weten hoeveel crewleden er waren en hoeveel dagen zij hebben voorbereid, gedraaid, en gewrapped hebben
- Informatie over accommodatie, maaltijden, trucks, generatoren, vacuumentanks, de art department, kostuums en gebouwde sets kan ook worden opgevraagd. Zorg er dus voor dat de HOD's je ondersteunen bij het verzamelen van informatie die niet in het budget terug te vinden is.

CO2-compensatie

Wat is het?

CO2-compensatie is een actie of activiteit (zoals bijvoorbeeld het planten van bomen) die compenseert voor de uitstoot van CO2 of andere broeikasgassen in de atmosfeer.

Waarom CO2-compensatie alleen niet voldoende is

De handel in CO2 is relatief nieuw en sommige organisaties hanteren een strenger beleid dan anderen. Ook kunnen de prijzen voor CO2-compensatie sterk variëren. Er is wetenschappelijk nog geen consensus over een manier om uit te drukken wat het kost om de vrijgekomen CO2 tijdens jouw productie weer uit de atmosfeer te verwijderen. Het is dus belangrijk dat het helder is dat CO2-compensatie geen vervanger is van CO2-reductie. Ga alleen in zee met een organisatie (zonder winsttoegmerk) die kan bewijzen dat bijvoorbeeld de bomen daadwerkelijk geplant zijn.